

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΣΟΥΡΜΕΛΗΣ

Ἐνεας Μυκονιάτης ἐμποροπλοίαρχος πού ἔθευματούργησε στὴν Ἐπανάσταση τῆς Κρήτης. Τὰ γεγονότα τοῦ 1866. Ἡ «Ἐνωσίς» καὶ ὁ στέλος τοῦ Χέρβατ Πασασ. Μίαν ναυμαχία καντά στὴ Σύρο. Δραματικά ἐπεισόδια. Ο Σύμβολος τῶν Τσουμών. Ο Σύμφυτος οἶνος καὶ ἡ Ιταλίδης κυβερνήτης. Ο δύνατος τοῦ γάνωνος ναυτικού.

Θὰ διηγηθοῦμε τὴν ἐνδοξὴν ἴστορίαν ἐνδεῖς ἀπλοῦ ἐμποροπλούσαρχου ποὺ ἔτιμας τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικόν· Οἱ ἥρωες μας — δῆτας οἱ Κανάριοι — δὲν ἐσπούδασε σέ σχολές ναυτικές, καὶ — δῆτας οἱ Σαχτούρης — δὲν ἔφερε γαλόνια καὶ παράσημα· Ἐμερφώθιαν εἰς ὅμις μέσα στὸ μεγάλο οχυλεῖο τῶν τρικυμιανῶν καινοῦντων πού αὐτὸν διέβιε τὴν Ψυχή για γενναῖες πραξεις.

των, κινδύνων που ανθίζει τη φυσική για γεννήσεις λημέζιες.
Ονομάζεται Νικόλας Σωματεῖος και γεννήθηκε με Μάκινον.
Μέχρι τον 1886 ήταν άγνωστος έμποροπλοίαρχος. «Αλλά το έτος
εκείνο άναψε ή μεγάλη 'Επανάστασης της Κορητης πού συγκινούσε
ήνθενσάτες δόλωκρο πού τον 'Ελληνοπόμο. Εναντίον τῶν ἐπαναστα-
τῶν ή Τουρκιά είχε σταύλει μυριάδες στρατού. Τριανταπέντε Τουρκιώ-
κικά πολεμικά ένεργογύνανταν ἀπολύτωσην τῆς ήρωακῆς γήσουν, ίζωνον-
τά την σάν μὲ άλινσιδά. Μερικά 'Ελληνικά ιστορόδα, πού προ-
σπάθησαν νὰ σπάσουν τὸν ἀποκλισμό, πιάστηκαν ἀπὸ τὰ περι-
πολούντα 'Οθωμανικά και τὸ πλήρωμά τους ορθμάστηκε στά-
ξάρτια.

Τότε ή 'Επαναστατική' Έπιτροπή, ποὺ διηγύθυνε ἀπό τὰς 'Αθήνας τὸν ἄγνωνα, ἀγόμασε τοῖα ἀτυχοκίνητα τοῦ τελευταίου συντῆματος—τὰ ὅποια εἴχαν ναυπηγηθῆ για τὸ μεφύλιο πόλεμο τῶν 'Αμερικανῶν—καὶ τὰ ὑδόμασε 'Ο κ α ἡ δ ι. «Ἐν ω σ η κα Κ ο η τ η. 'Ησαν ἀπό τὰ λεγόμενα 'ταχύπλουα».

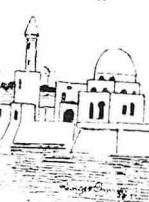
Τό «Αρκάδι» άρχικώς ωνομαζόταν Ο νειρος (άγγλιστι Ν τ ο ρ ή μ) και σάν ονειρο στάθμη ή ζωή του. Αφού έπαιρε 24 τα ξείδια στην Κρήτη, στις 17 Αυγούστου 1867 πολιορκήθηκε στην παραλία των Σφακιών ἀπό έχθρους εύδομα και χτυπήθηκε από μια δύβιδα ή δοπιά έσπασε τὸν ἔνα ἀπό τοὺς τροχούς του. Και ὁ πλοιάρχος Κουρεντής, βλέποντας δὲτ δὲν μποροῦσε νά ξεφύγει, δημόσιαν τὸ πλοῖο μὲ δριψῆ έναντίον τοῦ Τουρκικοῦ. «Ἔτ ζ ε δ ι ν» μὲ τὸ σκοπὸν «ἔ μ β ο λ η ζ δηλαδή νά τὸ τρακάρων και νά τὸ βυθίσει». Αλλὰ μιά τέτοια τολμηρή ἐπίθεση ήταν καταδικασμένη σε ἀποτὶ χίσ, γιατὶ τὸ «Ἔτ ζ ε δ ι ν ήταν ψηλότερο. Και ὁ Κουρεντής, στὴν ἀπελπισία του, ἐριξε τὸ πλοῖο του στὴ έηρα. Τό Α φ ο α δ ι ν ήταν γεμάτο θέλοντας. Στὴν ἀταξία τῆς ἀποβιβάσεως, ή βάροες ἀναποδογύνεστηκαν και μεριοι ἀπό τοὺς ἐπαναστατεῖς πνίγηκαν, καθώς και ὁ ἀξιωματικός Κοσονάκος. Τό Α φ ο α δ ι σε ληγή ὅρα βυθίστηκε.

Μετά τὴν κατιστροφὴν τοῦ πλοίου αὐτοῦ, τὴν ἐπανάστασιν τῆς Κορητικῆς ἀνέλαβε νά τὴν ἐπιμετίζῃ καὶ τὴν ἐφοδιάζῃ ὃ πλοίωντος Σουφρελῆς μὲ τὴν «Ἐγώ σ ι» καὶ παμμά φορά μὲ τὸ τρίτον πλοίον, τὴν «Κ ορή την». «Ἐπειναῦ 25 ταξεδίαι ἔν δῷτρι απά τα δόποι εἴθησαν στὸ νησὶ 4.000 ἑθελοντας, 7.000 κιβωτία γεμάτα δόπλα καὶ σφαῖρες, 16.000 δέματα μὲ ρουσισμό, ἀρρύθμες, φάρμακα καὶ 52.000 σακκιά ἀλευνοῦ. Δέν ἔχειν κανεὶς τὶ νά πρωτοθαυμάσῃ σχετικῶς. Τὴν ἀφοβία τους στὶς τοικυμίες ἡ τὰ τεχνάσματα μὲ τὰ δόποι εἴγελοντας τοὺς Ὀθωμανοὺς τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Ὁ καπετάνιος Σουφρελῆς γνωρίζοντας τὸ φαυτατῆρι τῶν Τούρκων καὶ τὴ μικρὰ ἀντεχὴ τοὺς στὴ θάλασσα, ἐδιάλεγε τὶς πιο τοικυμισμένες καὶ σκοτωθερέες νύχτες γιὰ νά πλησιαῖται στὰ Κορητικά παράλια. «Ἐπεισ κατώθισον, πάντα ἀσφαλῶς, τὴν τυρόνην στὰ μικρὰ λιμανάκια τυν νησιοῦ, ἔχοντας πλοῦτο τὸ φημασμένο Κορητικό Τζαρδή.

Αλλά μὲ δῖα αὐτῷ τοῦ ἔτιπε πολλές τορές, ἐνῶ ἑκοντοῖς γύνων στὴν Κρήτη, νὰ βρεθῆ μπροστά σὲ κανένα Τουρκικὸ καταδρομικό τὸ διοῖνον ὅρμους πατέπαντα του. Τότε ἡ «Ε· ν· ω· σ· ε·» βέβαιη δῆλη τὴν ταχύτητα, καὶ βοηθωμένη ἀπὸ τὸ σπατάλο, ἐφευρετικὰ μακριά στὸ Κρητικὸ Πέλαγος, ὃς ποὺ τὴν ἔχανε τὸ καταδρομικό.
Ἐπειδὴ ὅμως οἱ καπετάν Σουσμελῆς, ἕανάρβαστε πλάκη για τὸ ίδιο λιμανάκι, ἐμπαινεὶ μέσα· ἐξερρόθωντας ἡτυχαίη σχυσμα, ἐνῶ τὸ Τουρκικό ἐξακολουθοῦσθων γά τὴν κυνηγάγε... τὴ σκια τῆς «Ε· ν· ω· σ· ε·»...

"Αλλού πάλι, ένων ἡ «Ε ω σις» ξεφόρτωνε, τοία Τουρκικά πολεμικά ἐπλησίασαν χωρὶς νὰ τὴν ιδοῦν. "Ἐπειδὴ δομῶ θηλεῖα μὲ κάθε τρόπο νά τη συλλάβουν, ἔκαναν σημεῖα μὲ φωτεινά σαι τάριχα ἢ οίχνων ασφαρεῖς κανονιές για νά την φοβίσουν καὶ τηναγκάζουν νά φανερωθῇ. "Αλλ' ὁ Σουλημᾶς, ποὺ καταλάβαινε τὸ τέχνασμα, ἔμεινε στὴ θέση του, ἐπομένως νά γλιτσρήσῃ καὶ διαφύγη ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ἔθνηκα πλοιαὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμη του ἀτμοῦ, δρῶς ἔκανε μιὰ νύχτα στὸ Φόδελε καὶ σὲ ἄλλα πτυχάλια. Πολλὲς φορὲς ἐπροστάτεψε τὴ φυγὴ τῆς "Ε ν ὁ σιως καὶ ὁ ίσκος των Κορητικῶν βουνῶν ποὺ βρίσκονται κοντά στὶς ἄκμες.

Αλλὰ καὶ τὰ Τουρκικά πλοῖα δὲν μποροῦσαν νύ συμπλακοῦν μετά την Ἔνωση στην ἀκτή, τὴν λεγομένη Τουρκητή, ἔνα Τουρκικό πλοίο είδε την Ἔνωση νά περνᾷ μπροστά του, ἀλλὰ περιωρίστηκε μόνο

ν' ἀνάψῃ πυρσούς. Καὶ ὁ Σουρμελῆς εἶπε :

— Μπρόβο ! Μᾶς φέγγουν γιὰ νὰ μὴ σκοντάψουμε

Καμπιά φορά δάναγκαζότανε νά φέρην βόλτες έλοκληρος ήμέρες γύρω από τα νησιά που είναι κοντά στα Κρητικά παραλία, για να βρει ενθαρρία νά πλησιάσῃ στην Κρήτη και νά μη πρέπει σε λιμάνι. Κατα τίς ήμερες αυτές ήνωνυμούσαν τροφερά στοις 'Αθήνας και στη Σύρο' και πολλές φορές γίνηναν και λειτανείες «νύ περ η της ζι δι α σ ω σ ε ω ζ της» 'Εν ω σ 8 ω ε, το υ 'Εθ θ ν-ι-ο υ σ π α φ ω υ σ !' Τέλος, οταν ή έφατη μεταπτυχιακές κανονιές άγνηγγελλαν την έμφασιν τοι πλοίουν που έγγύοις απ' την Κρήτη, οι Σφινιοι κατέβαιναν στην προκυμαία με άλαλαγμον: χαράς κατά η καμπάνιες έσημαναν τον έχομνον του καραβιού, στο δυοπον ουγκεντωνώνταν τόσες έπλιδες. Κατά το πρώτο ταξεδί της, τον 'Ο-κτώβριο του 1866, η 'Εν ω σ 1 σ διέτροψε μεγάλο κινδύνο άπο την τριμυτία και έπαθε σημαντικές ζημιές. 'Άλλοτε πάλι, ένων την έκκυνηγούσαν οι Τούρκοι κοντά στο Γαϊδού, ή μικρανή της έπευρα-κτάθη-κοκκίνησε άπο την παλύ φωτιά - και η 'Εν ω σ 1 σ άναγ-κάθησε νά άνακαρδύ το δρόμο, για νά μην πάθη έχορξη. Ειτυνων δημος και το Τουρκικό πολεμικό ίτικε πάψη την καταδίωξι και έτσι η 'Εν ω σ 1 σ έφθασε στη Σύρο.

Τό πλήρωμα τῆς 'Ενώσεως ήταν διαλεκτό, ἀποτελούμενο ἀπὸ ναύτες πολυταξειδεμένους, θαλποσόλυκονς, στοὺς δόποίν τοῦ καπετάν Σουρμελῆς εἰχε μεταδώσει τὴν ψυχαιμία του καὶ τὸν ἐνθυσιασμό του. Τὸ ἑφθότων πάντα τῷ φροντὶ καὶ πλευροφόδων γινόταν μὲ καταπληκτική ταχύτητα. Οἱ ναῦτες πολλές φορὲς ἔμπαιναν ὡς τῇ μέσῃ στη θάλασσα γιὰ νὰ κουβαλοῦν κιβώτια καὶ σακκιά. Βαι νὰ λογαριάσῃ κανεὶς ὅτι ὁ χειμῶνας τοῦ 1867 ἦταν ἐξαιρετικά δριμὺς, μὲ χιόνια καὶ βοροιάδες! Δεκαοχτώ Κρητικοὶ πέθαναν ἀπὸ τὸ κρυό μια νύχτα πού η 'Ενώσεις ἑξεργάτων στήν παραλία τοῦ 'Αγίου Βασιλείου. Απειρα γυναικόπαιδα ποὺ πεσί μεναν βαπτόνται γιὰ νάρθονται πρόσφυγες στήν 'Ελλάδα, ξετάνιασαν.

"Ε'ν ω σι ο δέν εί^{λε} μόνο τις δυσκολίες της αὐτοβιβάσεως, ἀλλά καὶ τῆς παραλαβῆς τῶν γυναικοπαΐδων. Ἐπειδὲ τὸ πλοϊό δὲν ἔπαιρνεν υἱεῖς ἐπιβάτες ἔχεντο ποι ἡθελάντες να φύγουν κατέβυναν σὲ διάφορα τεχνάσματα γιά να φτάσουν στὴν "Ελλάδα" σε η και νά γίνουν δεκτοί. Μερικοί ἐπήγαιναν κολυμπώντας. Ἀλλοι πιανόντουσαν τὴν τελευτὴν στιγμὴν στὰ σκοινιά ή ἐφόνασαν:

Τέλος ἡ Τουρκία διέταξε τὸν Ἀγγλότονυρο ναύσορχό της Χόβαρτ νὰ καταδιώξῃ τὸ πλοῖο τοῦ Σουφμελῆ καὶ νὰ τὸ βουλιάσῃ. ἐνάγνυνται δὲ αὐτά τὰ Ἐλληνικά γερά.

αναγένεται και οι αυτοί της Επεκτάσεις νεφρά.
Στις 2 Δεκεμβρίου 1868, ἐνώ ή 'Εν ω σις ἔγγυιζε στή Σύρο
και ἀπέτηκε 10 μύλλια, ὡς πλοϊάρχους της διέκρινε τεκία πλοία—μια
φρεγάτα και δύο ενδόρομα—ἀκριβῶς πλεναντι τῆς γνωστῆς θέσεως
Δελταγράτσια, που ἔπλεαν χωρὶς σημαία πόρδες το 'Ασπρονήρι, ση-
μεῖον κατευθύνοντος τῆς 'Εν ω σις σε το. 'Ως καπέταν Σουηρμένη
στήν ἀρχῇ τὰ πήγε για Γαλλικά. 'Αλλ' ὅταν ἐπληγίσασαν στά 4 μίλια,
ἐκαταλαύψε οὗταν τουρκικα, μὲ τὸ 'Ιτε εδὶν ἐπὶ κε-
μπαλά !

“Η Ε νωσιες βθαλε δηλη τη δύναμι του ἀτμοῦ της και συ χρόνως τὸ πλήρωμά της ἐτομάστηκε νά δώση μάχη.

“Εξαφανα, τὰ Τουρκικά ἐσήκωναν τὴν κόκκινη σπιάμια γαιὶ ἄριχσαν τὶς κανονιές. Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴν καὶ ἡ “Ἐν οἱ σι—ποὶ ἔπειτα προσπαθῶντας νῦ μὴ παρουσιαῖς πλευρῇ στὸν ἔχθρον—ἔρριψαν μιὰ κανονιὰ μὲ τὸ πραγματικὸν πυροβόλον της. Ἡ οὐδίᾳ βρήκη τὸν ἀριστερὸν τροχὸν τοῦ ‘Ι τζε δ ḵ i, τὸ δόπιον ἑπαύθε τὴν ἴδια ζυμαριὰν ποὺ είχε πάνει τὸ ‘Α φ κ α δ i, καὶ ἀνάγκαστηκε νὰ ταχθῇ παραστηθώντων τῆς φρεγάτας. ‘Ο Σουμριλῆς ὥρελπιτζής θήκε αὖτ’ αὐτὸν καὶ γιὰ ἀρκετὴν ὥρα ἔπλεε ἐποιῶν ὧστε μεταξὺ τῆς φρεγάτας. ‘Ο Σουμριλῆς ὥρεληθηκαντὶς ἀπ’ αὐτὸν, καὶ γιὰ ἀρκετὴν ὥρα ἔπλεε ἐποιῶν μεταξὺ τῆς. ‘Εν ώ σε ω σ καὶ τῆς φρεγάτας νὰ βρισκεται τὸ ‘Ι τζε δ ḵ i, καὶ πομένων ἡ φρεγάτα νὰ μηδὲν μπορῇ νὰ κανονιοβολήσῃ. Τὸ πον νιτο κανόνι του ‘Ελληνικοῦ τραβάει δεύτερη κανονιά, καὶ ἡ οὐδίᾳ πρέπει καὶ σκάει μέσον στὸ ‘Ι τζε δ ḵ i τὸ δόπιον ἐξακολουθοῦντα νὰ πυροβολῇ χωρὶς νόημον πρόσκει τὸ στόχο του. ‘Ἐπι τέλους, τὸ ‘Ι τζε δ ḵ i ἐτομαζεῖται ν΄ ἀδιάσπασθα τὸ πυροβόλα του κατόπι τῆς ‘Εν ώ σε ω σ, ἀλλὰ δυὸς οὐδίδεις της σαρών

νουν τὸ κατάστρωμα τοῦ Τουρκικοῦ καὶ σπάζουν δυὸς βάρκες τῆς φεγγάτας. Ἐπάνω στὴ φρεγάτα ἡταν ὁ Ἰδιος Δ. Χόμπαρτ, παρακολούθος μὲν λύσας τὴν ναυμοχία καὶ ἔδιος διατογές.

Ἡ Ἔνωσις ἐπώρησε δόλοταχῶς στὸ λιμάνι τῆς Ἐρμούπολεως, ἐνώ πίσω της ἐπέβαταν ἀστοχα στὴ θάλασσα ἡ σφαῖρες τῶν ἔχθρων πλοίων. Ἀλλ' ἐνῶ ἐμπαινει μὲν τέτοια δόμη, εἰδὲ νὰ βγαίνῃ τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἀπὸ τὸ λιμάνι, ἔνα ἄλλο πλοῖο, χωρὶς σημαῖα, πον τὸ θέρετρον τοῦ Τουρκικοῦ. Στὴν ἀπελπισία της ἡ Ἔνωσις δρμήσης ἐναντίον τουγάνια τὸ πλοίον πον τὸ βουλιάζει, τὸ πλοῖο δύμω, πον ἡταν ταχυδρομικό, ἄμα εἰδὲ τὸ κινδυνο, ἔκανε πίσω δόλοταχῶς, ὑψώσε τὸν Ἀγγλικὴ σημαῖα καὶ ἐτοι ἔφυγε τὸ τροκάρισμα, πον σίγουρα ὃ τὸ φουντάριζε...

Ἡ Ἔνωσις ἐπώρησε δόλοταχῶς στὸ λιμάνι, πίσω ἀπὸ μιὰ Αἴστριαν κωρβέτα, πον τὴν ἔχρησιμοποίησε γιὰ ἀσάδι! Ὁλα αὐτά γινόντανε μηδοστά τὸ λαὸς τῆς Σύρου, πον παρακολούθουσε τὶς περιπτειες τοῦ ἔθνους μας σφάνους καὶ ζητοκρατύγαζε μέχρι τοὺς οὐρανούς:

— Γέρε τὸν σου παπετάν Σουγμελή!...

— Ὁ Ἰδιος ὁ ναυάρχος Χόμπαρτ στὴν ἔκθεσι του πον δημοσιεύτηκε ἀργότερα, τ' ἀναφέρει δλα αὐτά.

***

Τὸ παραπάνω ταξεῖδι ἦταν καὶ τὸ τελευταῖο τοῦ Σουγμελῆ στὴν Κρήτη. Ἡ Ἐπανάστασις ἔσβισε ὑστερό, ἀπὸ λίγον καιρό, ἀπὸ τὴν πίσει πον ἔξηκησαν ἡ Δυνάμεις ἐπὶ τῆς Ἐλλάδος. Στο μεταξύ, ἡ Ἔνωσις στὸ ι εἶναι πάγτα ἀργαμένη στὸ λιμάνι τῆς Σύρου. Ἡ Τουρκία ἐφοβήσεις δῆτα διαβιβαρδίζει τὴ Σύρα καὶ τὸν Πειραιά, ἀν δὲν τῆς παραδώσουν τὸ «πειραιτικό». — δπως τὸ ἔχαρτητήριζε— καράβι τοῦ Σουγμελῆ. Καὶ διηγοῦνται διοι τοῦ Χιώτες ἐμποροῦ τῆς Σύρου, τρομοκρατημένοι ἀπὸ τὶς τουρκικὲς φορές; ἐλεγαν στὶς ἀρχες:

— Δότε τὴν τὴν Ἔνωσις τὴν κάνοντας χρυσή!...

Πρωθυπουργός τότε ἦταν δ. Βούλγαρης δ. περικημος Τ. σ. ο μπές-δ. ὅποιος θύμωσε μὲ τὶς τουρκικὲς αὐτές φορέρες καὶ ἔστειλε τὸ πολεμικό «Ἐλλάς» στὸ λιμάνι τῆς Ἐρμούπολεως γιὰ νὰ προστατεύῃ τὴν Σύρου, τρομοκρατημένοι ἀπὸ τὶς τουρκικὲς φορές; ἐλεγαν στὶς ἀρχες:

— Δότε τὴν τὴν Ἔνωσις τὴν κάνοντας χρυσή!...

Πρωθυπουργός τότε ἦταν δ. Βούλγαρης δ. περικημος Τ. σ. ο μπές-δ. ὅποιος θύμωσε μὲ τὶς τουρκικὲς αὐτές φορέρες καὶ ἔστειλε τὸ πολεμικό «Ἐλλάς» στὸ λιμάνι τῆς Ἐρμούπολεως γιὰ νὰ προστατεύῃ τὴν Σύρου, τρομοκρατημένοι ἀπὸ τὶς τουρκικὲς φορές;

...Οταν κατὰ τὸ 1875 ὁ Σουγμελῆς ἐπῆγε στὴν Κωνσταντινούπολι γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν κόρη του, πον ἥταν ἔκει παντομένην, ὁ Χιώτη Πισσοῦς τὸν ἔκπλεσε σὲ γεῦμα.

Ο Σουγμελῆς, ἀγάθος ἀνδρώτος, σκιψθῆνε νὰ δεχθῇ τὴν πρόσληκτη, ἀλλ' ἀπὸ τὴν γκραφα αὐτῆ τὸν ἔσθετο δὲν εἶπε :

— Κατετάν Σουγμελῆ, μή δεχθῆς! Δὲν εἶναι οιστὸ δ. ἡρώικὸς καὶ τίμιος κυβερνήτης της! Ἡν ως εως νὰ κινθῇσης ἐνδές πουλημένου σεούς Τούρκους. Ενδιαμοθόφουν!

Ο Σουγμελῆς, γέρος πάν, ξούπε στὴ Μύκονο

Κάποιες, κατεπλευτε, κατὰ τύχην στὸ νησὶ αὐτὸ τὸ Ιταλικὸ θωρακό «Αροντάτορε» Ο κυρεονήτης ἐπεστρέψατο τὸ Σουγμελῆ καὶ τού εἶπε :

— Εμείς, ἀποί ναυακοί, ὑποκλινόμεθα μπροστά σου γιατί σ; περιβάλλεις νό δές!

Λίγα χρόνια μετα τὴν Κρητική, Ἐπανάστασι, δ. Μεχμέτ Ἀλῆς τῆς Αιγαίντου ιελετώντας να ἐπαναστατήσῃ, κατὰ τοῦ Σουλτανοῦ, δὲν ἀπετάνθη σὲ «Ἀγγλο-η σὲ Γάλλο, ἀλλά στὸ Σουγμελῆ γιὰ νὰ τὸν ἀναθέσῃ τὴ διοικηση τοῦ στόλου του. Ο Συριακῆς δὲν ἐδέκητε.

— Δὲν ὑπηρετῶ σὲ σημαῖα ξένη καὶ μόλιστα τὴν Αἰγαίουτιακή, εἰπε.

Καὶ ἔχηκολούθησε τὴν ἥσυχη ζωή του. Καὶ πέμπαν γέρος καὶ ληστονημένος στὴν ἀγατημένη του μικρὴ Μύκονο.

***

ΑΚΟΥΣΑΤΕ ΚΑΙ ΦΡΙΞΑΤΕ

ΠΩΣ ΒΓΑΖΟΥΝ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

Οι Τάπωνες δόδοντοιτροὶ ἐνέργοντας τὰς ἔξαγωγὰς τῶν δοντιών μὲ τὸ χρύ, δηλαδὴ μὲ τὸν ἀντίχεια καὶ τὸν δείκτην τοῦ δεξιων χεριοῦ. Για νὰ συντήσουν σ' αὐτη τὴ δύσκολη δουλεια ὑποβήλονται σὶς μακρον πορούντην. Μπρήγουν δηλαδὴ κατ' ὄχρας ἔνα καρφὶ σὲ μαλικὸ ἔσλο καὶ ὄρι σε μεγάλο βάθος. Το κυρφὶ αὐτὸ προσπαθῶν νά τὸ βγάλουν μ' ἔνα μόνον τριβήγια του χεριοῦ. «Οταν τὸ κατορθωσουν μτήγουν τὸ καρφὶ σὲ σκληρῷ: ψευ δέλλο καὶ σὲ μεγαλείτερο βάθος.

Την τακτικὴν αὐτὴν συνεχίζουν μέχρις διευ παρορθωσουν νά βγάλουν μ' ἔνα μόνον τριβήγια του χεριοῦ ἔνα καρφὶ μπηγμένο βαθεια στὸ πεδίο σκληρὸ ἔσλο.

Οταν πλέω τὸ κατορθωσουν καὶ αὐτὸ τοιε θεωρεῦνται δ. συμιλησαντες τὰς σπουδάς των καὶ ἀριζουν να... περιποιούνται τοὺς δυντήρες της.

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***

***